

Milosevic torna a apostar fort

Slobodan Milosevic, el president de la nova Iugoslàvia, sembla que ha decidit de moure fitxa. L'esclat de l'actual crisi de Kosovë —una regió en permanent estat d'explosió potencial des del 1989— podria haver esdevingut la coartada perfecta per a un home per al qual el pas del temps i la quietud política i estratègica són enormement perjudicials.

Milosevic, protagonista d'espectaculars maniobres i aventures —algunes d'elles sagnants i estrepitosament fracassades—, creu endevinar que l'*status quo* regional, amb una pau absolutament precària a Bòsnia i una espasa de Dàmocles occidental permanent sobre el seu cap, no l'ajuden gens a traspasar tranquil·lament el llindar del segle XXI. Per què? Perquè és el principal ostatge de la fragilitat i inestabilitat dels Balcans, una situació, per cert, a la qual ell ha contribuït decisivament.

El seu règim autòcrata, el seu complicat sistema de dominació econòmic-política no es pot sustentar en la permanent inseguretat d'un futur que no arriba ni a un mes vista. Un pas en fals i el criminal de guerra Radovan Karadzic, per exemple, el pot arrossegar cap al Tribunal de l'Haia. Un altre pas equivocat a Bòsnia i la comunitat internacional pot tornar a ajornar *sine die* els seus projectes de restablir uns vincles diplomàtics i econòmics amb Belgrad que mai no acaben de perfilar-se. I, mentrestant, un país en fallida i una societat civil que va perdent la paciència per les seves precàries condicions de vida. Què fer, doncs, per trencar aquest cercle viciós? L'ús de la dramàtica situació de Kosovë i de la seva immensa majoria de població d'origen albanès com a moneda de canvi es configura com una hipòtesi tangible.

Milosevic encara té molt present el rèdit que li va atorgar la condició de sobtat "garant dels acords de Dayton a Bòsnia". Va ser el principal instigador d'aquell conflicte per aparèixer després, quatre anys més tard, com el cap dels bombers que s'afanyen a apagar foc. Milosevic creu probablement que, si controla i manipula correctament el contenciós de Kosovë, el fa servir com una arma amenaçadora contra Occident, tant Europa com els EUA, des-

prés d'un primer moment d'indignació i, amb concessions posteriors de Belgrad, tornaran a ser favorables al paper "regulador" de Milosevic en una zona carregada de dinamita. El gran perill per al president iugoslau és que torna a jugar amb foc i aquesta vegada, pel complicat ordit d'interessos regionals, es pot cremar definitivament.

Vuc Draskovic, un dels líders de l'oposició i assot històric de Milosevic i del seu "comunisme i nacionalisme claudicant", està disposat ara a formar un govern d'unitat nacional a Sèrbia amb el partit del president iugoslau,

mancat de majoria absoluta al Parlament. En canvi, aquest visionari ultranacionalista i monàrquic, vol ministeris, vol poder. Un dels aspectes del pacte podria ser, segons que s'ha insinuat, la concessió a Kosovë d'una autonomia més àmplia que no la que tenia el 1989 —suprimida per la força—, i la restauració de les seves prerrogatives en matèria d'identitat cultural, però amb la contrapartida que la regió renunciï a la independència. Kosovë, cal recordar-ho, és considerat pels serbis territori bressol, sagrat, de les seves essències històriques. Ara, abans cal crear la crisi.

I és que allò que desitja Milosevic s'assembla molt al que vol Saddam Hussein a l'Iraq: l'aixecament definitiu de totes les traves comercials i financeres internacionals, hereves de l'època de l'embargament total.

És l'única manera que l'onada de descontentament profund de la societat sèrbia no acabi apuntant contra el seu cap ni contra el dels qui formen l'aparell oligàrquic i corrupte que l'envolta. El president iugoslau no pot justificar gaire més l'economia de guerra que encara impera al país. Una economia en què el volum "submergit" ateny proporcions considerables: importació i exportació il·legals practicades per particulars, per empreses i per l'estat mateix; mercat negre de béns i divises; serveis mai no enregistrats i frau fiscals constants. Una economia les característiques principals de la qual, en paraules de l'economista Zarko Papic, són l'apropiació visible i oculta de les riqueses nacionals per particulars i grups, la capitalització del poder polític i la congelació de totes les reivindicacions socials.

Cal que Europa vagi un cop més amb peus de plom als Balcans. ■

EDUARD SANJUAN

"Milosevic encara té molt present el rèdit que li va atorgar l'acord de Dayton. Va ser el principal instigador de la guerra de Bòsnia per aparèixer després com el principal garant de la pau."